

นิพนธ์ต้นฉบับ

การประเมินแบบมีส่วนร่วมด้านศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศบริเวณ
ป่าสงวนแห่งชาติภูเขาคาวาย: กรณีศึกษาวัดบ้านหาดไคร้ เมืองท่าพระบาท
แขวงบริคำไซ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

**Participatory Assessment of Ecotourism Potential at
Phou Khao Khouay National Protected Area: A Case Study of
Ban Hadkai Village, Thapabad District, Bolikhamxai Province,
Lao People's Democratic Republic**

บุญทวิ ดวงโพธิ์ศรี¹
มณฑล จำริญญพฤกษ์²
ดรชนี เอมพันธ์²

Boonthavy Douangphosy¹
Monton Jamroenprucksas²
Dachanee Emphamdha²

¹ คณะวิทยาศาสตร์ป่าไม้ มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว ประเทศลาว

Faculty of Forestry, National University of Laos, Laos

Email: boonthavy@gmail.com and thavy_@hotmail.com

² คณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จตุจักร กรุงเทพฯ 10900

Faculty of Forestry, Kasetsart University Chatuchak, Bangkok 10900, Thailand

รับต้นฉบับ 19 สิงหาคม 2553

รับลงพิมพ์ 27 กันยายน 2553

ABSTRACT

This study used an area assessment technique and community interviews as the key tools to achieve the study objectives—namely, to assess the potential of the area for ecotourism establishment; to examine the local needs and readiness of the community to participate in the ecotourism management; and to examine factors affecting the opinions of community participation in the ecotourism plan. To assess the potential for ecotourism, the assessment guide and community readiness, 75 respondents were selected and interviewed. The responses were then analyzed statistically using maximum, percentage, and mean values. In addition, hypotheses were developed and tested using the Chi-square analysis technique in order to determine relationships between variables.

The site assessment using four ecotourism criteria showed 61% suitability, which was considered to be relatively positive regarding the decision for development. In addition, the interviews to promote community participation in the ecotourism plan were also used to assess the local needs and readiness. The results depict the highest level (3.44) of local needs with the high level (2.69) of readiness for lodging facilities, such as home stays average, the highest level (3.51) of local needs and the high level (3.03) of readiness for tour guides and the high level (3.19) of local needs and the medium level (2.05) of readiness for event services for tourists, such as the provision of souvenirs and cultural gifts.

Furthermore, the study determined that the need for government support in four activities was at the medium level. The results showed an average of 2.00 for accommodation (home stays), 2.00 for tour guides, 2.01 for infrastructure development, and 2.00 for the provision of goods and services. Finally, the results of hypothesis testing on statistical significance at the 0.05 level indicated no significant difference in responses based on the gender and readiness of tour guides service, age needs to provide accommodation, age needs to provide tour guides, age and readiness to provide tour guides, occupational needs to provide accommodation, and income in the availability of accommodation..

Keywords: assessing potential, ecotourism, local community participation, Laos

บทคัดย่อ

การศึกษาการประเมินศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแบบมีส่วนร่วมบริเวณป่าสงวนแห่งชาติภูเขาควยแขวงบริคำไซ ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ครั้งนี้ เป็นการศึกษาเชิงสำรวจพื้นที่โดยใช้แบบประเมินและสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยชุมชนมีส่วนร่วม เพื่อศึกษาความต้องการและความพร้อมของชุมชนในการบริหารจัดการและการให้บริการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นของชุมชนที่มีต่อแผนการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยชุมชนมีส่วนร่วม วิธีการประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยการสำรวจและใช้คู่มือแบบประเมินและสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างจำนวน 75 คน วิเคราะห์ข้อมูลในรูปของค่าทางสถิติ ได้แก่ ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและการทดสอบสมมติฐานเพื่อหาความสัมพันธ์ของตัวแปรโดยวิธีการหาค่าไคสแควร์ (chi-square)

ผลจากการประเมินมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศมีความเป็นไปได้มากโดย ค่าคะแนนรวมทั้ง 4 ด้านนี้ชี้วัดเท่ากับ 61 หรือระดับมาตรฐานดี และผลการประเมินความคิดเห็นด้านการให้บริการกิจกรรมที่พักอาศัยคือ ความต้องการอยู่ในระดับมากที่สุดมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.44 และความพร้อมอยู่ในระดับมากที่สุดมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 2.69 การประเมินความคิดเห็นด้านกิจกรรมมีคุณค่าคือ ความต้องการอยู่ในระดับมากที่สุดมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.51 และความพร้อมอยู่ในระดับมากที่สุดมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.03 การประเมินความคิดเห็นด้านการให้บริการค้าขายสินค้าแก่นักท่องเที่ยวคือ ความต้องการอยู่ในระดับมากที่สุดมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.19 และความพร้อมอยู่ในระดับปานกลางมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 2.05

การประเมินความคิดเห็นด้านกิจกรรมความต้องการความช่วยเหลือจากรัฐบาลในการเข้าร่วมกิจกรรมโดยผลของระดับความคิดเห็นทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับปานกลางคือ ความต้องการสนับสนุนเกี่ยวกับที่พักมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 2.00 ความต้องการสนับสนุนด้านการเป็นมัคคุเทศก์มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 2.00 ความต้องการสนับสนุนด้านสิ่งก่อสร้างพื้นฐานมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 2.01 และความต้องการสนับสนุนด้านการค้าขายมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 2.00 และสุดท้ายผลการทดสอบสมมติฐานความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ เพศกับความพร้อมในการให้บริการเป็นมัคคุเทศก์ อายุกับความต้องการในการให้บริการที่พัก อายุกับความพร้อมในการให้บริการมัคคุเทศก์ อายุกับความพร้อมในการให้บริการมัคคุเทศก์ อาชีพกับความพร้อมในการให้บริการที่พัก และรายได้กับความพร้อมในการให้บริการที่พัก

คำสำคัญ : การประเมินศักยภาพ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การมีส่วนร่วมของชุมชน ประเทศลาว

คำนำ

ป่าสงวนแห่งชาติภูเขาคาย เป็นพื้นที่ป่าที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ที่ยาวนานของ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ผืนป่าแห่งนี้ได้ประกาศจัดตั้งให้เป็นป่าสงวนแห่งชาติในปี พ.ศ. 2536 มีวัตถุประสงค์หลัก เพื่ออนุรักษ์พันธุ์พืชและสัตว์ป่า รวมทั้งสภาพธรรมชาติที่มีความเป็นเอกลักษณ์ทางธรรมชาติ สำหรับรองรับกิจกรรมการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ (กองอนุรักษ์, 2544) แต่การจัดการด้านการท่องเที่ยวแต่ละประเภทยังไม่ได้มีการประเมินมาตรฐานคุณภาพของแหล่งและการประเมินถึงความต้องการและความพร้อมของชุมชน ตามการกำหนดดัชนีชี้วัดมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศมี 4 องค์ประกอบได้แก่ ศักยภาพในการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การจัดการด้านการใช้ประโยชน์ของพื้นที่เพื่อให้เกิดความยั่งยืน การจัดการด้านการให้ความรู้และสร้างจิตสำนึกและการมีส่วนร่วมของชุมชนในกิจกรรมการท่องเที่ยว (สถาบันวิจัยสภาวะแวดล้อม, 2548) สำหรับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ มีองค์ประกอบ 4 ประการได้แก่ การสร้างจิตสำนึกเกี่ยวกับการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวและการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นและการกระจายรายได้ที่ตั้งอยู่ภายในและรอบๆ แหล่งท่องเที่ยว (ศูนย์วิจัยป่าไม้, 2538) อย่างไรก็ตามการจัดการป่าไม้แบบมีส่วนร่วม ตามหลักการของวนศาสตร์ชุมชน คือการเปิดโอกาสให้ชุมชนท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมจัดการป่าอย่างยั่งยืน เพื่อให้ได้รับผลผลิต การบริการจากป่าซึ่งก่อให้เกิดเศรษฐกิจแก่ชุมชนและผลประโยชน์กลับสู่ธรรมชาติ

กระบวนการวางแผนการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อนุรักษ์ ประกอบด้วย 9 กระบวนการได้แก่ กำหนดขอบเขตพื้นที่วางแผน กำหนดเป้าหมาย รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล การประกอบเป็นโครงร่างแผน การเสนอแผนและทางเลือกที่เหมาะสม การนำไปปฏิบัติ การติดตามประเมินผล การปรับปรุงแผน

(ดรชนี, 2549) รูปแบบนี้ในส่วนของจังหวัดบรีคำไซ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป. ลาว) ก็ได้มีแผนการในระดับพื้นที่เพื่อสำรวจประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวพร้อมทั้งตอบสนองตามแนวทางของแผนยุทธศาสตร์ของรัฐบาล ปี 2020 (แผนการท่องเที่ยวแขวงบรีคำไซ, 2550)

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ศึกษาความต้องการและความพร้อมของชุมชนต่อแผนการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นของชุมชนที่มีต่อแผนการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยชุมชนมีส่วนร่วม ขอบเขตการศึกษาการประเมินศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแบบมีส่วนร่วม ประเมินความต้องการและความพร้อมต่อการให้บริการในกิจการที่พักอาศัย การให้บริการในกิจการมัลติเพรสส์ และการให้บริการในกิจการค้าขาย จากการตรวจสอบแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องของผู้วิจัย ได้ตั้งสมมติฐานการศึกษาว่า เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ความต้องการและความพร้อมสำหรับการให้บริการในกิจการที่พักอาศัย ความต้องการและความพร้อมสำหรับการให้บริการในกิจการมัลติเพรสส์ และความต้องการและความพร้อมสำหรับการให้บริการในกิจการค้าขาย สิ้นค้าแก่นักท่องเที่ยว

อุปกรณ์และวิธีการ

อุปกรณ์ต่างๆ ที่ใช้ในการศึกษานี้ ประกอบด้วย แผนที่แสดงที่ตั้งพื้นที่ คอมพิวเตอร์และโปรแกรมสำเร็จรูป อุปกรณ์เครื่องเขียนภาคสนาม แบบประเมินมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศและแบบสัมภาษณ์ประชาชนเกี่ยวกับความคิดเห็นของชุมชนต่อแผนการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแบบชุมชนมีส่วนร่วม

พื้นที่ศึกษาอยู่ในบริเวณ บ้านหาดไคร้ อำเภอท่าพระบาท จังหวัดบรีคำไซ ห่างจากนครหลวงเวียงจันทน์ไปทางทิศใต้ตามเส้นทางเลข 13 ได้

ประมาณ 90 กิโลเมตร มีอาณาเขตครอบคลุมบริเวณพื้นที่ทั้งหมดของบ้านหาดไคร้และพื้นที่บางส่วนของป่าสงวนแห่งชาติภูเขาคาย โดยมีพื้นที่ร่วมกัน

เท่ากับ 14,845 เฮกแตร์ ตั้งอยู่ระหว่างพิกัดที่ละติจูด $18^{\circ}24'45''$ เหนือ และลองจิจูดที่ $103^{\circ}09'25''$ ตะวันออก มีความสูงจากระดับน้ำทะเลเฉลี่ย 479 เมตร

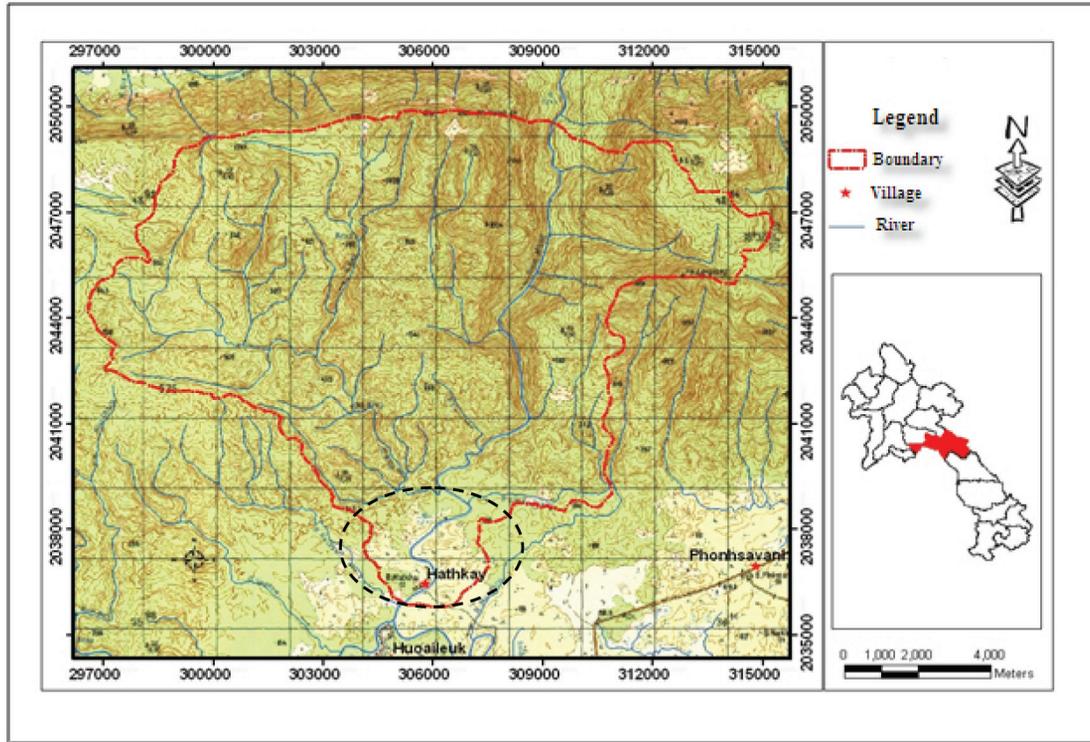

Figure 1 Location of the research area, Ban Hadkai, Thapabad district, Bolikhamxai province, Laos.

การศึกษาเรื่องการประเมินศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแบบมีส่วนร่วมบริเวณป่าสงวนแห่งชาติภูเขาคายนี้ เป็นการศึกษาเชิงสำรวจพื้นที่และใช้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีขั้นตอนการดำเนินการดังต่อไปนี้

การประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ประเมินมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศบริเวณป่าสงวนแห่งชาติภูเขาคายแบบ ชุมชนมีส่วนร่วม ประกอบด้วย มาตรฐานคุณภาพ 2 ส่วนใหญ่ คือ ด้านที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยวและการประเมินมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศมี 4 ส่วน ได้แก่ การ

ประเมินมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การจัดการด้านการใช้ประโยชน์ของพื้นที่เพื่อให้เกิดความยั่งยืน การจัดการด้านการให้ความรู้และสร้างจิตสำนึกและการมีส่วนร่วมของชุมชนในกิจกรรมการท่องเที่ยว โดยทำการสำรวจภาคสนามและใช้แบบประเมินที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น (สถาบันวิจัยสภาวะแวดล้อม, 2548) สัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายในการประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศใช้วิธีการให้คะแนน วิธีการคิดคะแนนและการกำหนดระดับมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

วิธีการให้คะแนน

วิธีการให้คะแนนมี 2 วิธีคือ วิธีที่ 1 การให้

คะแนน โดยพิจารณาว่าแหล่งท่องเที่ยวมีคุณสมบัติตรงกับดัชนีชี้วัดข้อใดมากที่สุดและให้ค่าคะแนนในข้อที่เห็นว่าแหล่งท่องเที่ยวควรได้ในข้อนั้นเพียงข้อเดียว ทั้งนี้มีค่าการให้คะแนนตั้งแต่ 0 คะแนน ถึง 5 คะแนน และวิธีที่ 2 การให้คะแนนโดยพิจารณาว่าแหล่งท่องเที่ยวมีคุณสมบัติไม่ตรงกับดัชนีชี้วัดหรือตรงข้อใด โดยให้คะแนน 0 หรือ 1 ข้อนี้สามารถเลือกได้มากกว่า 1 ข้อ โดยให้ผู้ประเมินทำเครื่องหมาย 0 รอบหมายเลขที่ต้องการ โดย 2 วิธีทำเหมือนกัน และค่าน้ำหนักคือเป็นค่าที่ได้มีการกำหนดมาแล้วคือมีค่าเท่ากับ 2 และ 1 การใช้ค่าใดนั้นขึ้นอยู่กับระดับความสำคัญของดัชนีชี้วัด

การกำหนดระดับมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ในการกำหนดระดับมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยว นั้น จะนำคะแนนที่ได้ไปเทียบระดับมาตรฐานที่กำหนดไว้ ซึ่งระดับมาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศได้แก่ ค่าคะแนนน้อยกว่า 50 ระดับมาตรฐานต่ำ 50-60 ระดับมาตรฐานปานกลาง 61-70 ระดับมาตรฐานดี 71-80 ระดับมาตรฐานดีมาก และมากกว่า 81 ระดับมาตรฐานดีเยี่ยม

ความต้องการและความพร้อมของชุมชนต่อแผนการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแบบมีส่วนร่วม

การศึกษาความคิดเห็นของชุมชนต่อแผนการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของชุมชนบ้านหาดไคร้ ในครั้งนี้ ได้เน้นการศึกษาถึงความต้องการและความพร้อมของชุมชนในการบริหารและจัดการให้บริการ ทั้งนี้เพื่อที่จะนำผลที่ได้จากการศึกษาเป็นแนวทางในการวางแผนการท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยชุมชนมีส่วนร่วมในขั้นต่อไป สำหรับองค์ประกอบของแบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย 2 ตอนคือ ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์และครัวเรือนซึ่งประกอบด้วย อาชีพ รายได้ การพึ่งพิงป่าและ ตอนที่ 2 เป็นการสอบถามความคิดเห็นด้านความต้องการและความพร้อมชุมชนต่อการจะเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ดำเนินการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามซึ่งประกอบด้วยคำถามปลายปิดและคำถามปลายเปิด โดยมีวิธีการในการสร้างแบบสอบถามดังนี้

1. ร่างแบบสอบถาม โดยให้ข้อคำถามอยู่ในขอบเขตของวัตถุประสงค์และเนื้อหาของการศึกษาที่กำหนดพยายามตั้งข้อคำถามให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ จากนั้นทำการตรวจสอบความถูกต้องของคำตอบว่ามีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยหรือไม่
2. นำแบบสอบถามไปทดสอบเพื่อให้ได้ข้อมูลครบถ้วนตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา
3. ปรับแก้แบบสอบถามให้เหมาะสมและนำไปใช้เพื่อการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างเพื่อศึกษาการยอมรับของชุมชนต่อแผนท่องเที่ยว

ประชากรที่ใช้ในการประเมินศักยภาพของชุมชนต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยชุมชนมีส่วนร่วมในครั้งนี้ คือ กลุ่มตัวแทนของแต่ละครัวเรือนที่ต้องอยู่ใน 1 หมู่บ้านที่อยู่รอบพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ มีประชากรทั้งหมด 91 ครัวเรือน จากนั้นทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยอาศัยเทคนิคของการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น เป็นการสุ่มตัวอย่างประชากรแบบจัดประชากรออกเป็นกลุ่มต่างๆ ได้แก่ กลุ่มผู้นำชุมชน กลุ่มผู้นำเที่ยว กลุ่มหัตถกรรม กลุ่มอสมททรัพย์ กลุ่มผู้ใช้ประโยชน์จากป่า กลุ่มแม่บ้าน เป็นต้น จากนั้นจึงทำการสุ่มจากแต่ละกลุ่มขึ้นมาทำการศึกษา โดยใช้สัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างประชากรที่สุ่มขึ้นมาเท่ากัน หรือไม่เท่ากันก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมในการดำเนินการเก็บตัวอย่างจากประชากรศึกษา โดยขนาดตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเท่ากับ 75 ครัวเรือน ซึ่งสามารถหาขนาดตัวอย่างที่เหมาะสมได้โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan ซึ่งอ้างโดยวัลลภ (2549)

การวิเคราะห์ข้อมูล

ภายหลังจากที่มีการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้ง

ในรูปแบบของข้อมูลปฐมภูมิและทุติยภูมิ ผู้ศึกษาได้นำแบบสอบถามทุกฉบับมาตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ทุกฉบับแล้วทำการลงรหัส และประเมินผลโดยใช้คอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูปอธิบายและวิเคราะห์ผลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาซึ่งเป็นการนำข้อมูลที่ทำการศึกษามารวบรวม แจกแจงในรูปของค่าทางสถิติ ได้แก่ ค่าสูงสุด ต่ำสุด ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และสถิติเชิงปริมาณโดยการทดสอบสมมติฐานเพื่อหาความสัมพันธ์ของตัวแปร โดยวิธีการหาค่าไคลสแควร์กำหนดให้มีความเชื่อมั่นที่ระดับ 0.05 เป็นหลักในการทดสอบสมมติฐานเพื่อหาความสัมพันธ์

ผลและวิจารณ์

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้ทำการศึกษาถึงการประเมินศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแบบมีส่วนร่วมซึ่งในการอธิบายผลการศึกษาได้แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

การประเมินศักยภาพของพื้นที่สำหรับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

การประเมินมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศบริเวณป่าสงวนแห่งชาติภูเขาควาง การกำหนดดัชนีชี้วัดมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศตามหลักการของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศทั้ง 4 ดัชนี คือ ศักยภาพในการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีค่าคะแนนเท่ากับ 34 การจัดการด้านการใช้ประโยชน์ของพื้นที่เพื่อให้เกิดความยั่งยืน มีค่าคะแนนเท่ากับ 9 การจัดการด้านการให้ความรู้และสร้างจิตสำนึก มีค่าคะแนนเท่ากับ 4 และการมีส่วนร่วมของชุมชนในกิจกรรมการท่องเที่ยว มีค่าคะแนนเท่ากับ 14 ดังนั้นผลการประเมินมาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวเมื่อพิจารณาจากองค์ประกอบหลักทั้ง 4 ดัชนี ของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในทุกดัชนีที่เกี่ยวข้องสามารถสรุปได้ว่า ป่าสงวนแห่งชาติภูเขาควางได้คะแนนรวมร้อยละ 61 จัดว่ามีมาตรฐานในการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศอยู่ในระดับดี

อ้างอิงคู่มือการประเมินมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (สถาบันวิจัยสภาวะแวดล้อม, 2548) ที่ว่า แหล่งธรรมชาติที่ยังไม่มีการดำเนินการด้านการท่องเที่ยวหรือจัดกิจกรรมด้านการท่องเที่ยวในกรณีที่ได้รับผิดชอบดูแลพื้นที่นั้นมีความประสงค์ที่จะทราบว่าคุณสมบัติของพื้นที่มีความเหมาะสมหรือมีศักยภาพในการที่จะพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหรือไม่ ก็สามารถนำแบบประเมินไปใช้ประเมินพื้นที่ธรรมชาติได้ โดยทำการประเมินเฉพาะองค์ประกอบด้านศักยภาพในการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ซึ่งประกอบด้วย 4 ดัชนีย่อย และผลของการประเมินมีค่าคะแนนดัชนีเท่ากับ 34 หรือค่าคะแนนดัชนีร้อยละ 85 แสดงว่าศักยภาพในการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศจะพื้นที่บริเวณป่าสงวนแห่งชาติภูเขาควางจึงมีศักยภาพดีเยี่ยม

สถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์และครัวเรือนอาชีพ รายได้ การพึงพิงป่า

การศึกษาสถานภาพ อาชีพ รายได้ และการพึงพิงป่าของชุมชนบ้านหาดไคร้ในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ บริเวณป่าสงวนแห่งชาติภูเขาควาง ดังมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ลักษณะทางประชากร

การศึกษาลักษณะของประชากรของชุมชนบ้านหาดไคร้ ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา มีรายละเอียด คือ จากการศึกษาประชากรตัวอย่างทั้งหมด 75 คน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชายคิดเป็นร้อยละ 72.00 และเป็นเพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 28.00 ประชากรส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มที่มีอายุมากกว่า 45 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 64.67 รองลงมาเป็นกลุ่มผู้ที่มีอายุระหว่าง 25 - 34 ปี คิดเป็นร้อยละ 24.00 และกลุ่มผู้ที่มีอายุระหว่าง 35 - 44 ปี คิดเป็นร้อยละ 22.67 และที่ต่ำกว่า 24 ปี คิดเป็น ร้อยละ 6.67 ส่วนการศึกษา พบว่ากลุ่มตัวอย่างโดยส่วนใหญ่จบการศึกษาในระดับภาคบังคับประถมศึกษามากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 48.00 รองลงมาเป็นกลุ่มอื่นๆ หรือกลุ่มที่ไม่ได้เรียนหนังสือและไม่จบประถมศึกษาภาคบังคับคิดเป็นร้อยละ

22.67 กลุ่มที่จบการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลายคิดเป็นร้อยละ 21.33 และ 6.67 ตามลำดับสรุปได้ว่าประชากรส่วนใหญ่ยังได้รับการศึกษาน้อย

ลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคม

อาชีพ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 57.33 รองลงมาได้แก่ อาชีพเก็บหาของป่าคิดเป็นร้อยละ 17.33 อาชีพอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 9.33 อาชีพรับจ้างและอาชีพค้าขายจำนวนเท่ากันโดย คิดเป็นร้อยละ 8.00

รายได้ครัวเรือน พบว่าครัวเรือนโดยส่วนใหญ่มีรายได้มาจากเกษตรกรรมคือ การปลูกพืชและการเลี้ยงสัตว์ การค้าขาย การเก็บหาของป่า การท่องเที่ยวและรับจ้าง เป็นต้น เมื่อนำเอารายได้ทั้งหมดมาจัดระดับเป็นสัดส่วนก็เห็นได้ว่ากลุ่มประชากรส่วนใหญ่มีรายได้น้อยกว่า 20,000 บาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 50.67 รองลงมาเป็นกลุ่มที่มีรายได้อยู่ระหว่าง 20,001 - 50,000 บาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 34.67 และกลุ่มผู้มีรายได้มากกว่า 50,001 บาทขึ้นไป โดยคิดเป็นร้อยละ 14.67

ลักษณะการพึ่งพิงป่า

ลักษณะการพึ่งพิงป่าของประชาชนบ้านหาดไคร้ แต่ประเภทและชนิดของป่า มีสัดส่วนที่แตกต่างกันไปคือ สัดส่วนของมูลค่าของของป่าที่เก็บหาได้ต่อรายได้ครัวเรือน ร้อยละ 17.33 โดยแยกเป็นสัดส่วนของมูลค่าของของป่าที่บริโภคในครัวเรือน ร้อยละ 15.52 และจำหน่ายร้อยละ 1.81 ส่วนมูลค่าของของป่าที่ประชาชนบ้านหาดไคร้เก็บหาได้มีมูลค่ารวมทั้งสิ้น 400,486 บาทต่อปี เมื่อเอารายได้ทั้งหมดจากการพึ่งพิงป่าทั้งหมดมาคำนวณแยกเป็นไม้พืนจำนวน 5 ชนิด ปริมาณ 583.76 ลูกบาศก์เมตร มูลค่า 70,051 บาท คิดเป็นร้อยละ 17.49 ไม้ใช้สอยจำนวน 4 ชนิด ปริมาณ 10 ลูกบาศก์เมตรมูลค่า 21,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 5.24 พืชผักป่าจำนวน 12 ชนิด ปริมาณ 1,659 กิโลกรัม มูลค่า 66,360 บาท คิดเป็นร้อยละ 16.57 เห็ด จำนวน 9 ชนิด ปริมาณ 6,820 กิโลกรัม มูลค่า 136,400 บาท คิดเป็นร้อยละ 34.06 แมลงกินได้

จำนวน 6 ชนิด ปริมาณ 600 กิโลกรัม มูลค่า 28,800 บาท คิดเป็นร้อยละ 7.19 หน่อไม้จำนวน 5 ชนิด ปริมาณ 4,000 กิโลกรัม มูลค่า 16,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 4.00 และอื่นๆ จำนวน 13 ชนิด ปริมาณ 4,552 กิโลกรัม มูลค่า 61,875 บาท คิดเป็นร้อยละ 15.45

สอบถามความคิดเห็นของชุมชนที่มีต่อแผนการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

การสอบถามความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อแผนการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยชุมชนมีส่วนร่วม เป็นปัจจัยที่สำคัญซึ่งประกอบด้วย 4 ส่วน ด้านความต้องการและความพร้อม คือ การให้บริการในกิจการที่พัก การให้บริการในกิจการมัคคุเทศก์ การให้บริการในกิจการค้าขาย และความต้องการความช่วยเหลือจากรัฐบาลในการเข้าร่วมกิจกรรม มีรายละเอียดดังนี้

ความต้องการและความพร้อมในการให้บริการด้านกิจการที่พัก

ผลระดับความคิดเห็นในการสัมภาษณ์ความต้องการการให้บริการด้านกิจการที่พักประกอบด้วย 3 ตัวชี้วัดย่อยคือ ชุมชนมีความต้องการให้มีนักท่องเที่ยวมาพักค้างแรมในระดับมากที่สุด ความต้องการให้บริการที่พักอาศัยแก่นักท่องเที่ยวในระดับมากที่สุดและการให้บริการที่พนักงานท่องเที่ยวจะทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้นในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยในระดับมากที่สุด

ความพร้อมในการให้บริการที่พักประกอบด้วย 5 ตัวชี้วัดย่อยคือ บ้านของท่านมีศักยภาพในการให้บริการที่พนักงานท่องเที่ยวได้ในระดับมากที่สุด ท่านสามารถที่จะสร้างที่พักสำหรับนักท่องเที่ยวได้ในระดับปานกลาง ท่านสามารถที่จะประกอบอาหารสำหรับนักท่องเที่ยวได้ในระดับมาก ท่านสามารถที่จะสื่อสารกับนักท่องเที่ยวในประเทศได้ในระดับมากที่สุด และท่านสามารถที่จะสื่อสารกับนักท่องเที่ยวต่างประเทศได้ในระดับน้อย ผลของค่าเฉลี่ยทั้งหมดด้านความพร้อมในการให้บริการที่พักในระดับมาก

ความต้องการและความพร้อมในการให้บริการด้านกิจการมัลติเทศก์

ความต้องการในการให้บริการในกิจการมัลติเทศก์มี 3 ตัวชี้วัดย่อยคือ ชุมชนของท่านมีความต้องการให้มีอาชีพมัลติเทศก์ในระดับมากที่สุด ท่านมีความต้องการให้สมาชิกในครอบครัวเป็นมัลติเทศก์ในระดับมากที่สุดและอาชีพมัลติเทศก์จะทำให้ท่านมีรายได้เพิ่มขึ้นในระดับมากที่สุด ผลของค่าเฉลี่ยในระดับมากที่สุด

ความพร้อมในการให้บริการเป็นมัลติเทศก์มี 6 ตัวชี้วัดย่อยคือ สมาชิกในครัวเรือนของท่านมีศักยภาพเป็นมัลติเทศก์ในระดับมาก ท่านมีความรู้ถึงเส้นทางเดินป่าได้ในระดับมาก ท่านมีความรู้เกี่ยวกับพรรณพืชเป็นอย่างดีในระดับมาก ท่านมีความรู้เกี่ยวกับสัตว์ป่าเป็นอย่างดีในระดับมาก ท่านมีความรู้เกี่ยวกับประวัติของพื้นที่เป็นอย่างดีในระดับมาก และท่านมีความรู้เกี่ยวกับวิถีชีวิตและอาชีพของชุมชนเป็นอย่างดีในระดับมาก ผลของค่าเฉลี่ยทั้งหมดด้านความพร้อมในการให้บริการเป็นมัลติเทศก์ในระดับมาก

ความต้องการและความพร้อมในการให้บริการด้านกิจการค้าขายสินค้าแก่นักท่องเที่ยว

ความต้องการในการให้บริการค้าขายสินค้าแก่นักท่องเที่ยวมี 3 ตัวชี้วัดย่อยคือชุมชนของท่านมีความต้องการให้มีอาชีพค้าขายสำหรับบริการนักท่องเที่ยวในระดับมากที่สุด ท่านมีความต้องการจะมีอาชีพค้าขายสินค้าสำหรับนักท่องเที่ยวในระดับมาก และอาชีพค้าขายสินค้าแก่นักท่องเที่ยวจะทำให้ท่านมีรายได้เพิ่มขึ้นในระดับมาก ผลของค่าเฉลี่ยทั้งหมดด้านความต้องการในการให้บริการในระดับมาก

ความพร้อมในการให้บริการขายสินค้าแก่นักท่องเที่ยวมี 5 ตัวชี้วัดย่อยคือ ท่านมีความพร้อมในการขายสินค้าประเภทร้านอาหารในระดับมาก ท่านมีความพร้อมในการขายสินค้าประเภทสินค้าอุปโภคบริโภคในระดับปานกลาง ท่านมีความพร้อมในการขายสินค้าประเภทของป่าที่เป็น

ผลผลิตจากป่าชุมชนในระดับปานกลาง และท่านมีความพร้อมในการขายสินค้าประเภทอื่นๆ ในระดับน้อย ผลของค่าเฉลี่ยทั้งหมดด้านความพร้อมในการให้บริการขายสินค้าแก่นักท่องเที่ยวในระดับปานกลาง

ความต้องการความช่วยเหลือจากรัฐบาลในการเข้าร่วมกิจกรรม

ผลความต้องการสนับสนุนเกี่ยวกับที่พักมี 5 ตัวชี้วัดย่อยคือ ให้มีการลงทุนสร้างที่พักแบบง่ายขายสำหรับนักท่องเที่ยวในระดับมาก ให้มีการสนับสนุนเงินกู้สำหรับสร้างที่พักโฮมสเตย์ในระดับปานกลาง การฝึกอบรมด้านการบริการที่พักระดับปานกลาง การบริหารจัดการและการทำบัญชีการเงินในระดับน้อย และให้มีการอนุญาตธุรกิจลานกางเต็นท์ในระดับน้อย ผลค่าคะแนนเฉลี่ยด้านความต้องการสนับสนุนเกี่ยวกับที่พักในระดับปานกลาง

ความต้องการสนับสนุนด้านการเป็นมัลติเทศก์มี 5 ตัวชี้วัดย่อยคือ การฝึกอบรมด้านภาษาต่างประเทศในระดับมาก การฝึกอบรมด้านการนำนักท่องเที่ยวชมป่า (มัลติเทศก์ธรรมชาติ) ในระดับมาก การฝึกอบรมด้านปฐมพยาบาลเบื้องต้นในระดับปานกลาง การฝึกอบรมด้านการนำนักท่องเที่ยว คู่มือไม้ในระดับปานกลาง และการฝึกอบรมด้านการนำนักท่องเที่ยวดูนกในระดับน้อย ผลค่าคะแนนเฉลี่ยด้านความต้องการด้านการเป็นมัลติเทศก์ในระดับปานกลาง

ความต้องการสนับสนุนด้านสิ่งก่อสร้างพื้นฐานมี 5 ตัวชี้วัดย่อยคือการสร้างถนนลาดยางถึงน้ำตกตาดชายในระดับมากที่สุด สร้างระบบน้ำใช้ในหมู่บ้านในระดับมาก ระบบกำจัดของเสียในระดับน้อย ทางเดินเท้าศึกษาธรรมชาติในระดับน้อย และด่านตรวจนักท่องเที่ยวในระดับน้อย ผลค่าคะแนนเฉลี่ยด้านความต้องการสนับสนุนเกี่ยวกับการสนับสนุนด้านสิ่งก่อสร้างพื้นฐานในระดับปานกลาง

ความต้องการสนับสนุนด้านการค้าขาย 5 ตัวชี้วัดย่อยคือสร้างศูนย์บริการ/ติดต่อนักท่องเที่ยวในระดับมาก ลงทุนสร้างร้านขายอาหารในระดับปานกลาง ลงทุนสร้างร้านค้าขายของที่ระลึกในระดับ

ปานกลาง การฝึกอบรมในการประชาสัมพันธ์และจัดการตลาดในระดับปานกลาง และการฝึกอบรมด้านการบริการอาหารและขายของที่ระลึกในระดับน้อย ผลค่าคะแนนเฉลี่ยรวมด้านความต้องการสนับสนุนด้านการค้าขายในระดับปานกลาง

ปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นของชุมชนที่มีต่อแผนการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งมีตัวแปรต่างๆ ดังนี้ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ ต่อความต้องการและความพร้อมด้านการให้บริการในกิจการที่ทำการให้บริการในกิจการมัคคุเทศก์และการให้บริการในกิจการค้าขายสินค้าแก่นักท่องเที่ยว การทดสอบใช้ไคสแควร์ (chi-square test) ประกอบด้วย 15 สมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับความต้องการและความพร้อมในการให้บริการด้านกิจการที่พักอาศัย

เพศไม่มีความสัมพันธ์กับความต้องการในการให้บริการที่พักโดยมีค่า $\chi^2 = 1.428$ ns และค่า p-value = 0.187 และเพศไม่มีความสัมพันธ์กับความพร้อมในการให้บริการที่พักโดยมีค่า $\chi^2 = 0.863$ ns และค่า p-value = 0.347 ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนดไว้คือ 0.05 ทั้งในส่วนของการต้องการและความพร้อมในกิจการที่พัก ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐานที่ 1

สมมติฐานที่ 2 ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับความต้องการและความพร้อมในการให้บริการด้านกิจการมัคคุเทศก์

เพศไม่มีความสัมพันธ์กับความต้องการในการให้บริการมัคคุเทศก์ โดย มีค่า $\chi^2 = 0.587$ ns และได้ p-value = 0.400 ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนดไว้คือ 0.05 ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐานที่ 2 และเพศมีความสัมพันธ์กับความพร้อมในการให้บริการเป็นมัคคุเทศก์ โดย มีค่า $\chi^2 = 13.880$ และค่า p-value = 0.00** ซึ่งมีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนดไว้คือ 0.05 ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานที่ 2

สมมติฐานที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับความต้องการและความพร้อมในการให้บริการด้านกิจการค้าขายสินค้าแก่นักท่องเที่ยว

เพศไม่มีความสัมพันธ์กับความต้องการในการให้บริการในกิจการค้าขาย โดย มีค่า $\chi^2 = 1.477$ ns และค่า p-value = 0.240 และเพศไม่มีความสัมพันธ์กับความพร้อมในการให้บริการขายสินค้าแก่นักท่องเที่ยว โดย มีค่า $\chi^2 = 2.225$ ns และค่า p-value = 0.080 ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนดไว้คือ 0.05 ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐานที่ 3

สมมติฐานที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับความต้องการและความพร้อมในการให้บริการด้านกิจการที่พักอาศัย

อายุมีความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับความต้องการในการให้บริการที่พัก โดย มีค่า $\chi^2 = 9.137$ และค่า p-value = 0.013* ซึ่งมีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนดไว้คือ 0.05 ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานที่ 4 และอายุไม่มีความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับความพร้อมในการให้บริการที่พัก โดย มีค่า $\chi^2 = 13.760$ ns และค่า p-value = 0.080 ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนดไว้คือ 0.05 ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐานที่ 4

สมมติฐานที่ 5 ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับความต้องการและความพร้อมในการให้บริการด้านกิจการมัคคุเทศก์

อายุมีความสัมพันธ์กับความต้องการในการให้บริการมัคคุเทศก์ โดย มีค่า $\chi^2 = 15.233$ และค่า p-value = 0.000** และอายุมีความสัมพันธ์กับความพร้อมในการให้บริการขายสินค้าแก่นักท่องเที่ยว โดย มีค่า $\chi^2 = 17.640$ และค่า p-value = 0.013* ซึ่งมีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนดไว้คือ 0.05 ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานที่ 5

สมมติฐานที่ 6 ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับความต้องการและความพร้อมในการให้บริการด้านกิจการค้าขาย

อายุไม่มีความสัมพันธ์กับความต้องการในการให้บริการในกิจการค้าขายโดยมีค่า $\chi^2 = 1.242$ ns

0.027* ซึ่งมีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนดไว้คือ 0.05 ดังนั้น ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานที่ 13

สมมติฐานที่ 14 ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับความต้องการและความพร้อมในการให้บริการด้านกิจการมัลติเพล็กซ์

ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่ารายได้ไม่มีความสัมพันธ์กับความต้องการในการให้บริการมัลติเพล็กซ์ โดยมีค่า $\chi^2 = 3.062$ ns และค่า p-value = 0.147 และอาชีพไม่มีความสัมพันธ์กับความพร้อมในการให้บริการเป็นมัลติเพล็กซ์ โดยมีค่า $\chi^2 = 1.061$ ns และค่า p-value = 0.253 ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนดไว้คือ 0.05 ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐานที่ 14

สมมติฐานที่ 15 ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับความต้องการและความพร้อมในการให้บริการด้านกิจการค้าขาย

รายได้ไม่มีความสัมพันธ์กับความต้องการในการให้บริการในกิจการค้าขาย โดยมีค่า $\chi^2 = 0.717$ ns และค่า p-value = 0.253 และอาชีพไม่มีความสัมพันธ์กับความพร้อมในการให้บริการขายสินค้าแก่นักท่องเที่ยว โดยมีค่า $\chi^2 = 9.102$ ns และค่า p-value = 0.227 ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนดไว้คือ 0.05 ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐานที่ 15

สรุป

จากการประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศแบบมีส่วนร่วมบริเวณป่าสงวนแห่งชาติภูเขาคาวมมีศักยภาพในระดับดี เนื่องจากค่าจากการประเมินร้อยละ 61 จากการอ้างอิงคู่มือการประเมินมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่ว่า แหล่งธรรมชาติที่ยังไม่มีการดำเนินการด้านการท่องเที่ยวหรือจัดกิจกรรมด้านการท่องเที่ยวจะประเมินแต่องค์ประกอบที่ 1 จาก 4 องค์ประกอบทั้งหมด ผลของการประเมินมีค่าคะแนนดัชนีเท่ากับ 34 หรือคิดเป็นร้อยละ 85 แสดงว่ามีศักยภาพดีเยี่ยม จากนั้นยังได้มีการประเมินความคิดเห็นของชุมชนต่อแผนการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

แบบชุมชนมีส่วนร่วมซึ่งมีการประเมินถึงความต้องการและความพร้อมของแต่ละด้านคือ การบริการที่พักมีค่าเท่ากับ 3.44 และ 2.69 ตามลำดับ กิจการมัลติเพล็กซ์มีค่าเท่ากับ 3.51 และ 3.03 การให้บริการค้าขายสินค้าแก่นักท่องเที่ยวมีค่าเท่ากับ 3.19 และ 2.05 ตามลำดับ และยังได้ประเมินถึงความต้องการความช่วยเหลือจากรัฐบาลในการเข้าร่วมกิจกรรมคือ ความต้องการสนับสนุนเกี่ยวกับที่พักเท่ากับ 2.00 ด้านความต้องการเป็นมัลติเพล็กซ์เท่ากับ 2.00 ความต้องการการสนับสนุนเกี่ยวกับสิ่งก่อสร้างพื้นฐานเท่ากับ 2.01 และความต้องการสนับสนุนด้านการค้าขายเท่ากับ 2.00

ปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับแผนการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ได้แก่ เพศกับความพร้อมในการให้บริการเป็นมัลติเพล็กซ์ อายุกับความต้องการในการให้บริการที่พัก อายุกับความต้องการและความพร้อมในการให้บริการมัลติเพล็กซ์ อาชีพกับความต้องการในการให้บริการที่พัก รายได้กับความพร้อมในการให้บริการที่พัก

ปัจจัยที่ไม่มีผลต่อการยอมรับแผนการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ได้แก่ เพศกับความต้องการและความพร้อมในการให้บริการที่พัก เพศกับความต้องการในการให้บริการมัลติเพล็กซ์ เพศกับความต้องการและความพร้อมในการให้บริการในกิจการค้าขาย อายุกับความพร้อมในการให้บริการที่พัก อายุกับความต้องการและความพร้อมในการให้บริการมัลติเพล็กซ์ ระดับการศึกษากับความต้องการและความพร้อมในการให้บริการที่พัก ระดับการศึกษากับความต้องการและความพร้อมในการให้บริการมัลติเพล็กซ์ ระดับการศึกษากับความต้องการและความพร้อมในการให้บริการในกิจการค้าขาย อาชีพกับความต้องการและความพร้อมในการให้บริการมัลติเพล็กซ์ อาชีพกับความพร้อมในการให้บริการในกิจการค้าขาย รายได้กับความต้องการในการให้บริการที่พัก รายได้กับความต้องการและความพร้อมในการให้บริการมัลติเพล็กซ์ และรายได้กับความต้องการและความพร้อมในการให้บริการในกิจการค้าขาย

เอกสารและสิ่งอ้างอิง

กองอนุรักษ์. 2544. หนังสือสังรวมข้อมูลเกี่ยวกับป่าสงวนแห่งชาติ ใน สปป.ลาว. กรมป่าไม้ กระทรวงเกษตรกรรมและป่าไม้ นครหลวงเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (ภาษาลาว).

ดร.ชนิ เอ็มพันธุ์. 2549. หลักนันทนาการและการท่องเที่ยว. เอกสารประกอบการสอน คณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.

แผนกท่องเที่ยวแขวงบริคำไซ. 2550. แผนพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยว ปี 2007 - 2010

ของแขวงบริคำไซ. แผนกท่องเที่ยวแขวงบริคำไซ, สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (ภาษาลาว).

วัลลภ ลำพวย. 2549. เทคนิคการวิจัยทางสังคมศาสตร์. สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.

ศูนย์วิจัยป่าไม้. 2538. โครงการการศึกษาการท่องเที่ยวเพื่อรักษาระบบนิเวศ กรณีภาคใต้. คณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.

สถาบันวิจัยสภาวะแวดล้อม. 2548. คู่มือการประเมินมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ. สถาบันวิจัยสภาวะแวดล้อม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.